

Mishnah *Bava Metzia, chapter 1*

משנה בבא מציעא פרק א

(1) Two [persons appearing before a Court, both] holding a garment [at the fringes of either side of the garment]. One of them says, "I found it," and the other says: "I found it," one of them says: "It is all mine," [i.e., I bought it and the seller sold it exclusively to me]

and the other says: "It is all mine" [i.e., I bought it and the seller sold it exclusively to me (and the seller accepted money from both of them, the latter buyer forcing the money upon him and he doesn't remember which buyer forced the money upon him)] — then [rather than each swear the whole is theirs, a claim which is impossible to satisfy for both claimants and a claim about which one of them is obviously lying, and rather than each swearing that half is his, thereby contradicting his own claim, the Rabbis preferred that] one swears that his share in it, is not less than half, and the other swears that his share in it, is not less than half [and in this way, it is possible that both are swearing the truth, yet neither is contradicting his claim], and [the garment or where cutting it in half would cause a loss, its value] should then be divided between them [however, where each of the claimants are holding a piece of the actual garment rather than holding it by its fringes, each would take until where his hand reached and the rest would be divided, after each took an oath]. If one says: "It is all mine," and the other says: "Half of it is mine," [since the one saying half is mine concedes half to the other, therefore, the share of the garment in dispute, is only half,

רבנו עובדיה מברטנורא

א שנים אוחזין בטלית. בגמרא מוקי למתניתין כגון שאחד מהם תופס בחוטין שבשפת הבגד מצד זה, והאחד תופס בחוטין שבשפת הבגד מצד זה. אבל אם הם אדוקים בבגד עצמו, זה נוטל עד מקום שידו מגעת וזה נוטל עד מקום שידו מגעת, והשאר חולקים בשוה, ובשבועה: **זה אומר כולה שלי.** אני קניתיא ולי מכרה המוכר ולא לך. והמוכר מכר לאחד מהם ולקח המעות משניהם, מאחד מדעתו ומאחד בעל כרחו, ואינו יודע מהי מדעתו ומהי בעל כרחייה. דאילו ידע והיה אומר לזה מכרתי, היה כאן עד אחד, והיה שכנגדו חייב שבועה דאורייתא להכחיש העד. עבשיו שאינו יודע, שניהם נשבעים שבועה זו האמורה במתניתין. ובדין הוא שיהיו חולקים בלא שבועה, אלא שתקנו חכמים שלא יטול שום אחד מהם אלא בשבועה, כדי שלא יהא כל אחד הולך ותוקף בטליתו של חבירו ואומר שלי היא. ואיצטריך תנא לאשמועינן בזה אומר אני מצאתיה דהיינו במציאה, וביזה אומר כולה שלי דהיינו מקח וממכר. אי תנא מציאה, הוה אמינא מציאה הוא דרמו רבנן שבועה עליה משום דמורה התירא

therefore,] he who says: “It is all mine” shall swear that his share in it, is not less than three quarters [i.e., the half that was conceded plus half of that which you say is yours], and he who says: “Half of it is mine” shall swear that his share is not less than a quarter [i.e., half of his plea, as in the first case of the Mishnah]. The former then receives three quarters [of the garment or its value] and the latter receives one quarter [or its value].

(2) If two were riding upon an animal, or one is riding [and spurring the animal] and the other leading it, and one of them says: “[I found it first and] it is all mine,” and the other says: “[I found it first and] it is all mine;” one swears that his share in it is not less than half, and the other swears that his share in it is not less than half, and [the value of the animal] shall then be divided between them. If both admit [each other's claims [i.e., that they found it, at the same moment] or if they have witnesses [to establish their claims], they receive their share without an oath.

(3) If a man, riding on an animal, sees a lost article and says to his neighbor: “Give it to me,” and he [the latter] picks it up and says: “I acquired it [for

רבנו עובדיה מברטנורא

לאחוזו בה שלא כדין, דאמר חבראי לאו מידי חסר בה איזיל ואתפוס ואפלוג בהדיה, אבל מקח וממכר דאי לא הוה צריך לה לא הוה מהדר אבתרה למזבנה, וזה שבא לחלוק עמו וליתן חצי דמיה שלא כדין מחסרו וליכא למימר דמורי התירא, אימא לא רמו רבנן שבועה עליה. ואי אשמועינן במקח וממכר, הוה אמינא מקח וממכר הוא דרמו רבנן שבועה עליה משום דמורי התירא ואמר חבראי דמי קא יהיב ואנא דמי קא יהיבנא, השתא דצריכה לידידי אשקליה אנא, וחבראי לטרח וליזיל ולזבין אחריתי, אבל מציאה דליכא למימר הכי, אימא לא. צריכא: **ישבע שאין לו בה פחות מחציה**. ואינו נשבע שכולה שלו כדקא טעין מעיקרא, דהא לא יהיב ליה כולה. ואי משתבע שחציה שלו כדקא יהיב ליה, הוה מרע ליה לדבוריה קמא דאמר כולה שלי. הלכך ישבע שאין לו בה פחות מחציה, דמשמע הכי, כולה שלי כדקא אמינא מעיקרא, ולדבריכם שאין אתם מאמינים לי בכולה, שבועה שיש לי בה ואין לי בה פחות מחציה: **ב היו שנים רוכבים על גבי בהמה**. הא קמשמע לן דרוכב קני, ואעפ"ש שאינו מנהיג שלא וזה הבהמה ממקומה: **או שהיה אחר רוכב ואחד מנהיג**. בזמן שרוכב מנענע ברגליו כי היכי דתיזיל הבהמה מחמתיה, הוא דשויים רוכב ומנהיג. ואם לא היה אלא רוכב בלבד, מנהיג קנה, רוכב לא קנה. ואם הודו או באו עדים אפילו לאחר שנפסק הדין עליהם

myself],” [then] it is his [i.e., the one who picked it up, if, however, he said to his friend, “Take possession of it for me,” or,] if after handing it to him, he says: “I acquired it first [for myself and I handed it to you only to show it to you],” he has said nothing [in the first case as soon as he picked it up it became his friend's property; in the latter case, as soon as he handed over

זכה בה. אם משנתנה לו אמר אני זכיתי בה תחלה, לא אמר כלום: ד ראה את המציאה ונפל עליה, ובא אחר והחזיק בה, זה שהחזיק בה זכה בה. ראה אותן רצין אחר מציאה, אחר צבי שבור, אחר גוזלות שלא פרחו, ואמר זכתה לי שדי, זכתה לו. הנה צבי רץ כדרך, או שהיו גוזלות מפרחין, ואמר זכתה לי שדי, לא אמר כלום: ה מציאת בנו ובתו הקטנים, מציאת עבדו ושפחתו

the found object to the other person, it became the latter's property].

(4) If one sees an ownerless object [in a public domain] and falls upon it, and another person comes and seizes it, he who has seized it is entitled to its possession [since the first person did not take hold and possession of the item, even though usually, a person's four cubits take possession for him, however, that Rabbinical enactment was only in smaller side streets]. If a man sees people running after a lost article [e.g.,] after an injured deer [or] after unfledged pigeons [which cannot escape the field before being caught, in these circumstances, if the owner, standing nearby, expresses his wish before the others have taken hold of these finds], and says: “My field acquires possession for me,” it acquires possession for him [provided that he has the ability to catch them before they leave his field and the others have no right to take them away]. But if the deer runs normally, or the pigeons fly [naturally], and he says: “My fields acquire possession for me,” he has said nothing [as the animals or birds are not staying in the field, his field cannot acquire them for him].

(5) An object found by a man's son or daughter who are minors, (see Ketubot

רבנו עובדיה מברטנורא

שיחלוקו בשבועה, חולקים שלא בשבועה: ג אמר לחבירו תנה לי וכו'. אבל אמר זכה לי בה, קנה הרוכב, ואין המגביה יכול לומר אני זכיתי בה: לא אמר כלום. שקנאה זה שמשכה מיד חברו, וכל זמן שהיתה ביד המגביה הפקר היתה: ד זה שהחזיק בה זכה בה. ודוקא שהיתה המציאה ברשות הרבים, שאין ארבע אמות של אדם קונות לו ברה"ר לפיכך המחזיק בה זכה. אבל בסימטא שהיא שביל של יחיד, או בצדי רשות הרבים שאין רבים דוחקים שם, ארבע אמות של אדם קונות לו כל מציאה וכל הפקר ססמוך לו בארבע אמות, ואין אחר רשאי לתפסו. ותקינו ליה רבנן כי היכי דלא ליתו לאינצויי: אחר צבי שבור. שאינו יכול לרוץ ומשתמר בתוך השדה אם לא יטלוהו אחרים, והוי כמציאה: זכתה לו. שדהו. והוא שעומד בצד שדהו, וכגון שיכול לרוץ אחריהו ומגיען

46b), by his Canaanite slave or slave-woman (see Leviticus 25:46), or by his wife (see Ketubot loc. cit.) belongs to him. An object found by his son or daughter who are adults [and by Rabbinic decree, are no longer being supported by their father], or [found] by his Hebrew servant or maidservant, or by his wife whom he has divorced,

although he had not paid [her the amount due to her according to] her marriage contract [i.e., a case where her divorce was in question, such as, where he threw her the divorce and there is a question of whether or not it landed in her four cubits and, as a result, until another divorce is given, he must maintain her and even though the Rabbis instituted that her finds belong to her husband, in exchange for her maintenance, here it], belongs to the finder [since the enactment was only so that there should be peace and harmony in marriage; here, where the marriage is destroyed, she may keep it].

(6) If one finds notes of indebtedness containing a mortgage clause pledging [the debtor's] property, one shall not return them [to the creditor, even if the debtor agrees to its return], because the Court will enforce payment on the strength of them. [The Court will exact payment from the mortgaged property and we fear lest the debtor has already repaid his loan and agreed to say that he had not paid it so that the Court will fraudulently repossess property which he had sold after the paying of the loan and then split with his former creditor]. If they contain no such mortgage clause, one should return them [to the creditor, if the debtor admits that he hadn't yet paid the loan], because the Court will not enforce payment [from the purchasers of the debtor's real property, and the possibility of fraud will not arise] on the strength of them. This is the view of Rabbi Meir. But the Sages say: One shall not return them in either case, as the Court will enforce

רבנו עובדיה מברטנורא

קודם שיצאו משרדה: ה' הקטנים. כל שסמוך על שלחן אביו אפילו הוא גדול קרי ליה קטן ומציאתו לאביו משום איבה. והבת בין קטנה בין נערה מציאתה לאביה, דהתורה זיכתה כל שבח נעוריה לאביה: **עברו ושפחתו הכנענים**. שהרי גופו קנוי לו. כדכתיב (ויקרא כ"ה) והתנחלתם אותם: **מציאת אשתו**. רבנן תקינו ליה משום איבה: **ו אחריות נכסים**. שעבוד קרקעות שיגבה מהם: **לא יחזיר**. דהיישנין לפרעון ולקנוניא. שמא שטר פרוע הוא ומן הלוח נפל, והא דקא מודה לא פרעתי, עצה של

הכנענים, מציאת אשתו, הרי אלו שלו. מציאת בנו ובתו הגדולים, מציאת עבדו ושפחתו העברים, מציאת אשתו שגרשה, אף על פי שלא נתן כתבתה, הרי אלו שלהן: **ו מצא שטריו חוב, אם יש בהן אחריות נכסים, לא יחזיר, שבית דין נפרעין מהן, אין בהן אחריות נכסים, יחזיר, שאין בית דין נפרעין מהן, דברי רבי מאיר. ויחכמים**

payment [against real property regardless of whether it is written into the note or not; however, where a condition is written into the note that there is no lien against real property, the Sages would agree that it may be returned].

אומרים, בין כך ובין כך לא יחזיר, מפני שבית דין נפרעין מהן: ז מצא גטי נשים, ושחררי עבדים, דיתיקי, מתנה ושוכרים, הרי זה לא יחזיר, שאני אומר כתובים היו ונמלך עליהם שלא לתנם: ח מצא אגרות שום ואגרות מזון, שטרי חליצה ומאונין, ושטרי ברורין, וכל מעשה בית דין, הרי זה

(7) If one finds bills of divorce, [deeds of] liberation of slaves, wills [of the critically ill], deeds of gifts, and receipts [of loans repaid], one should not return them [to their intended recipients], for I say, They were written [for their intended purposes], but he [who ordered them] changed his mind [and decided] not to hand them over.

(8) If one finds deeds of valuation [deeds in which the valuation of a debtor's property by a Court, for the purpose of assigning it to the creditor, is recorded], deeds of maintenance [in which the Court records a man's undertaking to provide maintenance for his stepdaughter], documents of *halitzah* [documents testifying that the ceremony refusing levirate marriage has been performed, thus enabling the widow to remarry] or of refusal [*mi'un*, the refusal of a fatherless girl, whose mother or brother gave her in marriage while still a minor, to accept the husband. Her declaration, while a minor, before the Court, that she does not desire the man as her husband sets her free, and the Court writes a document recording the refusal, which entitles her to marry another man], documents of *berurin* [relating to the selection of judges by the contending parties (see Sanhedrin 1:1)], or any other document issued by a Court [such as a document whereby the Court transferred property to a creditor during a debtors absence], they are to be

רבנו עובדיה מברטנורא

רמאות היא ביניהם לטרופ את הלקוחות שלקחו ממנו קרקע שלא באחריות, ויחלקה ביניהם: בין כך ובין כך לא יחזיר. דשטר שאין בו אחריות ממשעבדי נמי גבי, דאחריות טעות סופר הוא, וחישינן לפרעון ולקנוניא. והלכה כחכמים. ודוקא בשטר שאין נזכר בו אחריות אמרו חכמים דטעות סופר הוא וגבי ממשעבדי כאילו היה האחריות כתוב בו. אבל אם פירש בשטר שאינו רוצה לקבל עליו אחריות, מודים חכמים דיחזיר, דהשתא ליכא למיחש לקנוניא: ז דייתיקי. צוואת שכיב מרע. דא תהא למיקם ולהיות: ושוברים. שעושה מלוה ללוה שנפרע ממנו שטר חוב: ח אגרות שום. ששמו בית דין נכסי לזה למלוה בחובה: ואגרות מזון. שקבל עליו לזון את בת אשתו. פירוש אחר, שימכרו מקרקע הבעל למזון האשה והבנות: ומיאונין. שכותבים בשטר בפנינו מיאנה פלונית בפלוני בעלה. ובקטנה שהשיאוה אמה ואחיה שאינה צריכה גט: שטרי ברורין. זה בורר לו אחד וזה בורר

returned. [In such cases, there is no reason to fear that the writers of the documents may have changed their minds nor is there any ground to question the validity of the documents.] If one finds [documents] in a small bag or in a case [which constitutes distinguishing marks], [or if one finds] a roll or a bundle of documents, they are to be returned [when they are identified by the loser]. And how many documents constitute a bundle [and can be identified by the loser, saying I lost three documents]? Three fastened together. Rabban Shimon ben Gamliel says: [If they belong to] one person who borrowed from three [individual lenders and they had been verified by the Court], they are to be returned to the borrower [as it is obvious that the borrower had them in his possession and fastened them together before losing them, if they were not verified by the Court, however, it is possible that the three creditors handed them to the Court scribe, who lost them]; [if they belong to] three persons who borrowed from one [lender], they are to be returned to the lender [as this makes it clear that it was the lender who had them in his possession and fastened them together before losing them. The assumption is, therefore, that they have not been paid. However, if the handwriting is the same on all of the notes, there may be the possibility of a scribe who had written the notes before the loans actually took place who had then lost them and, therefore, it is not returned to the lender]. If one finds a document among one's papers and does not know how it came there [i.e., a note

רבנו עובדיה מברטנורא

לו אחד שידונו להם: **מצא**. שטרות: **בחפיסה**. חמת של עור קטנה: **ודלוסקמא**. כלי עור שהוקנים מצניעים בה כלי תשמישים שלא יצטרכו לחפש אחריהם: **ותכריך של שטרות**. שלשה שטרות או יותר כרוכין זה בזה: **ואגודה**. מושכבים זה על זה, ארכו של זה על ארכו של זה: **הרי זה יחזיר**. דבר שיש בו סימן הוא, שהכלי סימן כשיאמרו הבעלים בכלי פלוני מצאת אותם. וכן תכריך ואגודה סימן הוא: **אחד הלוח משלשה**. אם שלשה שטרות של לוח אחד הן שלוח משלשה בני אדם. יחזירם המוצא ללוח, דודאי מידו נפלו, שאם מידם נפלו מי קבצם למקום אחד. ודוקא שהשטרות מקוימים בבית דין. אבל אם אינם מקוימים חיישינן דלמא לקיימינהו הולכיכום שלשה המלויים אצל סופר הדיינים ונפלו מיד הסופר. ואין לחוש שמא לאחר שקיימו אותם נפלו מיד הסופר, דלא משהי איניש קיומיה בידא דספרא. ואם שלשה לויים הם, שלוח מאדם אחד. יחזירם המוצא למלוח שהדבר ידוע שממנו נפלו. ואם היו שלשתן כתיבת סופר אחד, חיישינן שמא מיד הסופר נפלו ולא לוח מעולם.

of indebtedness found among other documents, the owner not being able to recall whether it was deposited with him by the borrower or by the lender,

or whether it was partly paid or not], it shall remain with him until Eliyahu comes [i.e., for all time, or until the truth is ascertained]. If there are notes of cancellation or receipts among them [if there are any notes found attached to the documents showing that the debts referred to in the documents have been paid or canceled], he must abide by the contents of the notes. [The debts referred to in the documents are assumed to have been paid, and although the notes of cancellation, or receipts, should have been held by the borrower, it is assumed that the lender left them merely as a result of neglect or forgetfulness of the borrower to pick it up].

רבנו עובדיה מברטנורא

ולפיכך לא יחזיר: **מצא שטר בין שטרותיו ואינו יודע מה טיבו**. אצלו. אם הלואה הפקידו אצלו או המלוה, או שמא מקצתו פרוע ומסרוהו לו להיות שלישי ביניהם: **יהא מונח**. בידו, ולא יחזיר לא לזה ולא לזה: **ואם יש עמהן סמפון**. המוצא בין שטרותיו שובר שנכתב על אחד משטרותיו: **יעשה מה שבסמפון**. והשטר בחזקת פרוע. ואע"פ שהיה ראוי לשובר הזה להיות מונח ביד הלואה לא ביד המלוה, אמרינן האמינו הלואה למלוה. ואמר למחר תנהו לי ושכח. והוא שמצא המלוה השטר הזה שנכתב עליו השובר, בין השטרות קרועים, אע"פ שלא נקרע: